

Risk vid utredning av makroskopisk hematuri - en kvalitetsstudie

S. Gillblom¹, G. Wilczkowski², P-E. Åslund³, Anders Magnusson⁴

¹Läkarstudent, BFC/Röntgen, Akademiska sjukhuset/Uppsala Universitet, Uppsala

²Läkarstudent, BFC/Röntgen, Akademiska sjukhuset/Uppsala Universitet, Uppsala

³Medicinsk teknik, sjukhusfysik och IT, Akademiska sjukhuset, Uppsala

⁴BFC/Röntgen, Akademiska sjukhuset, Uppsala

Syfte: Syftet med studien var att utvärdera strålrisk hos patienter som år 2011 och 2016 undersöktes med datortomografi urinvägar (DTU) vid Akademiska sjukhuset, Uppsala, på grund av makroskopisk hematuri; samt att bedöma huruvida införandet av Standardiserat vårdförlopp (SVF) för cancer i urinblåsa och övre urinvägar har påverkat antalet DTU som utförts och stråldosexponering i olika åldersgrupper.

Material och metoder: Studiepopulationen identifierades som de patienter som, i ett led i utredningen av makroskopisk hematuri, utförde Datortomografi urinvägar (DTU) på Akademiska sjukhuset i Uppsala år 2011 (n=181) och 2016 (n=294). Datainsamlingen inkluderade ålder, kön, DT-bilder, strålprotokoll och utlåtande från radiolog. Effektiv dos räknades ut genom konverteringsfaktorer enligt Huda et. al 2011. Risken uppskattades baserat på ICRPs publikation 103.

Resultat: Antalet DTU vid Akademiska sjukhuset ökade mellan år 2011 och 2016 med 62 %, den största ökningen sågs hos patienter >50 år. Den kollektiva effektiva dosen ökade med 32 %. En generell minskning sågs av medel effektiv dos, denna minskade med 18,8 %. Minskningen av medel effektiv dos var större hos patienter ≤40 år.

Konklusion: Införandet av SVF har, vid Akademiska sjukhuset, inneburit en ökning av antalet utredningar av makroskopisk hematuri med DTU. Den kraftiga ökningen av antalet utredningar har inte medfört en motsvarande ökning av den kollektiva effektiva dosen. En minskning sågs av medel effektiv dos vilket i sin tur innebär att den genomsnittliga risken som patienter utsätts för har minskat. Förklaringen till detta ligger framför allt i förbättrad hård- och mjukvara.